

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Національного технічного

університету України

«Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського»

к.т.н., доц.

Тетяна ЖЕЛЯСКОВА

ВИТЯГ

з протоколу № 11-1 від 20 березня 2025 р. розширеного засідання
кафедри міжнародної економіки

Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

БУЛИ ПРИСУТНІ:

- з кафедри міжнародної економіки науковий керівник кафедри, доктор технічних наук, професор Гавриш О. А.; завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Войтко С. В.; кандидат економічних наук, доцент Скоробогатова Н. Є.; кандидат економічних наук, доцент Іванова Т. В.; кандидат економічних наук, доцент Глущенко Я. І.; кандидат економічних наук, доцент Корогодова О. О.; кандидат економічних наук, доцент Тимошенко Н. Ю.; доктор економічних наук, професор Пашко П. В.; кандидат економічних наук, доцент Моїсеєнко Т. Є.; кандидат економічних наук, доцент Грінько І. М.; доктор економічних наук, доцент Гайдуцький І. П.; кандидат економічних наук, доцент Черненко Н. О., кандидат економічних наук, доцент Кухарук А. Д.; кандидат економічних наук, доцент Нараєвський С. В.
- з кафедри менеджменту підприємств: декан факультету, доктор економічних наук, професор Кравченко М. О.; завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Дергачова В. В.; доцент кафедри, заступник завідувача кафедри, кандидат економічних наук, доцент Мохонько Г. А.; аспірантка кафедри Хлебінська О. І.;
- з кафедри економіки і підприємництва: завідувачка кафедри, доктор економічних наук, професорка Тульчинська С. І.;
- з кафедри економічної кібернетики: завідувач кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук, професор Бояринова К. О.; доктор економічних наук, професор Шевчук О. А.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення аспіранки кафедри міжнародної економіки Камінської Тамари Василівни за матеріалами дисертаційної роботи «Організаційно-економічний механізм фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка. Освітньо-наукова програма «Економіка».

Тему дисертаційної роботи «Організаційно-економічний механізм фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я» затверджено на засіданні Вченої ради факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 4 від 22 листопада 2021 року). Науковим керівником затверджений доктор технічних наук, професор Гавриш О. А.

2. Запитання до здобувача.

Запитання за темою дисертації ставили: декан факультету, доктор економічних наук, професор Кравченко М. О.; завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Дергачова В. В.; завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Бояринова К. О.; доктор економічних наук, професор Шевчук О. А.; доцент кафедри, заступник завідувача кафедри, кандидат економічних наук, доцент Мохонько Г. А.; кандидат економічних наук, доцент Глущенко Я. І., аспірант Зробок О.;

3. Виступи за обговореною роботою

В обговоренні дисертації взяли участь: декан факультету, доктор економічних наук, професор Кравченко М. О.; завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Дергачова В. В.; завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Бояринова К. О.; доктор економічних наук, професор Шевчук О. А.; доктор економічних наук, професор Пашко П. В.;

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження:

1. **Актуальність теми дослідження** визначається необхідністю вирішення важливої науково-практичної проблеми, що полягає в удосконаленні організаційно-економічного механізму фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я України в умовах нестабільності, реформування та обмежених ресурсів, особливо в умовах війни. Зростання відсотка непрацездатного населення, зокрема осіб з фізичними, фізіологічними та психічними вадами, ветеранів війни, пенсіонерів та інших соціально вразливих груп, посилює навантаження на працююче населення, створюючи значний тиск на систему фінансування медичної сфери.

Попередні дослідження науковців (Мартинюк О., Кусик Н., Рудінська О., Криленко В., Дубина М., Сердюк Д., Попело О., Забаштанський М., Зуб І., Ломоносов Р., Фенна М., Гринько Т., Шевченко В.) підкреслюють існування серйозних проблем, пов'язаних із застарілістю матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, низькою якістю медичних послуг, недосконалістю нормативно-правового забезпечення, слабким розвитком державно-приватного партнерства та поширеністю корупційних ризиків у галузі. Водночас відсутні єдині підходи до визначення сутності та структури організаційно-економічного механізму фінансування охорони здоров'я.

Отже, актуальність дослідження зумовлена необхідністю розробки чітко структурованого теоретико-методологічного підходу до формування та реалізації організаційно-економічного механізму фінансування медичної галузі, а також розробки практичних рекомендацій щодо покращення ефективності його застосування з метою забезпечення сталого розвитку системи охорони здоров'я України в сучасних соціально-економічних умовах.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана в межах науково-дослідної теми кафедри міжнародної економіки «Економіко-організаційний механізм розвитку діяльності промислових підприємств» (державний реєстраційний номер 0117U003125), що передбачає дослідження теоретичних засад і розробку практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів управління, фінансування та організації функціонування підприємств в умовах трансформаційної економіки.

У межах зазначеної теми дисертанткою (дисертантом) досліджено окремі аспекти формування та реалізації організаційно-економічного механізму фінансового забезпечення галузей суспільного значення, зокрема охорони здоров'я, як складової національної економіки. Основну увагу зосереджено на адаптації підходів до фінансування соціально значущих сфер з урахуванням специфіки публічно-приватної взаємодії, сучасних викликів у сфері державного управління та потреби підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

Отримані результати сприяють реалізації окремих положень наукової теми, зокрема щодо розробки концептуальних підходів до вдосконалення організаційно-економічних механізмів на макро-, мезо- і мікрорівнях.

3. Наукова новизна отриманих результатів

У дисертації вперше одержані такі нові наукові результати:

Уперше:

– запропоновано інноваційний підхід до визначення і класифікації групи цільових критеріїв, що базується на інтеграції структурно-структурного та регуляторного аналізу, що дозволяє комплексно оцінити результативність процесів фінансового забезпечення охорони здоров'я в умовах трирівневої ієрархічної структури.

Удосконалено:

- модель оцінювання результативності фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я, яка, на відміну від існуючих, інтегрує агентно-орієнтований і конвенціональний підходи, поєднує методи проектування механізмів та економічної статистики, що дозволяє оптимізувати вибір параметрів аналізу та зберегти інформаційну ефективність параметричного простору;

- методичний підхід комплексного діагностування фінансового забезпечення охорони здоров'я, що базується на аналізі доступності медичних послуг і фінансування в межах кластеризованої структури медичних закладів спроможної мережі, дозволяючи забезпечити високий рівень інформаційної ефективності даних;

- підхід оцінювання розбіжностей між бажаними та фактичними результатами, що передбачає застосування методу нормалізації показників і методу прямокутників для діагностики порушення рівноваги фінансового забезпечення.

Дістало подальшого розвитку:

- понятійно-категорійний апарат теорії проектування економічних механізмів у частині уточнення поняття «організаційно-економічний механізм» як системи взаємопов'язаних формалізованих елементів, що забезпечують організацію та координацію економічної діяльності;

- концепція «кластеризованої структури медичних закладів», визначеної як інтегроване організаційне об'єднання медичних закладів різних рівнів, що сприяє ефективному управлінню, фінансовій стійкості та доступності медичних послуг;

- ієрархізація організаційно-економічної структури фінансування охорони здоров'я, яка спрощує діагностику системи та зберігає інформаційну ефективність параметричного простору;

- проект організаційно-економічного механізму фінансового забезпечення охорони здоров'я, що передбачає застосування інструментів накопичувального медичного фонду, пакетів покращених медичних послуг, електронної системи обліку та платіжної системи, що дозволить знизити фінансову залежність комунальних медичних закладів від державного фінансування.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи, впровадження. Теоретичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає в удосконаленні теоретичних основ формування та функціонування організаційно-економічного механізму фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я. Зокрема, уточнено понятійно-категорійний апарат щодо сутності цього механізму як комплексної системи взаємопов'язаних елементів, спрямованих на досягнення встановлених цілей у сфері охорони здоров'я. Запропонована математична модель, що інтегрує середовище параметрів фінансового забезпечення, простір рівноваги та простір бажаних результатів функціонування системи, сприяє розвитку теорії проектування економічних механізмів.

Практичне значення результатів полягає в розробленні методичних рекомендацій і практичних заходів, спрямованих на оптимізацію та підвищення ефективності фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я в Україні. Запропоновані інноваційні підходи до класифікації цільових критеріїв і комплексного діагностування системи фінансування медичних закладів уможливають проведення точнішого та інформативнішого аналізу навіть за умов складного параметричного простору. Розроблено практичні рекомендації щодо оптимізації управління фінансовими ресурсами окремих медичних закладів, які сприятимуть підвищенню фінансової стійкості, ефективності використання бюджетних коштів та доступності медичних послуг.

Практичне значення отриманих результатів підтверджено довідками:

- Довідка № 33.03.02 від 19.02.2025, надана департаментом охорони здоров'я Київської обласної військової адміністрації;
- Довідка № 16-К від 14.01.2025, надана департаментом охорони здоров'я Рівненської обласної державної адміністрації;
- Довідка від 11.12.2024, надана департаментом охорони здоров'я Запорізької обласної державної адміністрації;
- Довідка № 2351/01-12 від 06.11.2024, надана департаментом охорони здоров'я Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

Запропонований проєкт організаційно-економічного механізму фінансового забезпечення охорони здоров'я з використанням накопичувального медичного фонду, пакетів покращених медичних послуг та електронної системи обліку здатний суттєво зменшити залежність комунальних медичних закладів від державного фінансування та підвищити загальну фінансову стабільність галузі.

5. Апробація результатів дисертації Основні теоретичні положення і результати дослідження пройшли апробацію шляхом оприлюднення на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема:

– Науково-практична конференція з міжнародною участю (м. Київ, 09-11 серпня 2023 р.), на якій представлено ключові положення щодо формування організаційно-економічного механізму фінансування охорони здоров'я;

– II Міжнародна науково-практична конференція (27 жовтня 2023 року), де було обговорено питання ефективності фінансового забезпечення медичних закладів;

– Міжнародна науково-практична конференція (м. Запоріжжя, 13-14 жовтня 2023 р.), під час якої презентовано результати аналізу фінансової стабільності кластерних медичних закладів;

– Міжнародна науково-практична конференція (м. Ужгород, 20-21 жовтня 2023 року), де було розглянуто методичні підходи до діагностування фінансового забезпечення охорони здоров'я;

– Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми в економіці, фінансах та управлінні» (м. Одеса, 25 жовтня 2023 року), на якій було обговорено проєкт альтернативного механізму фінансування медичних послуг.

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами науково-технічної експертизи дисертація Камінської Тамири Василівни визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

Загалом, варто зазначити, що основна частина джерел, з якими виявлені збіги, є офіційними матеріалами, що стосуються сфери охорони здоров'я України. У дисертаційній роботі коректно оформлені посилання на первинні статистичні дані, що відповідає вимогам академічної доброчесності.

Щодо інших виявлених збігів, вони також належно оформлені та супроводжуються посиланнями на відповідні першоджерела і наукові праці інших авторів. Співпадіння в кількох десятках слів є стандартною науковою термінологією, яка використовується в межах досліджуваної проблематики, і тому не містять порушень. Це свідчить про правильне застосування понятійного апарату та знання законодавчої бази у відповідній галузі.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача

За результатами досліджень опубліковано 11 наукових публікацій, у тому числі:

- 6 статей у наукових фахових виданнях України за спеціальністю 051 економіка;
- 5 тез виступів на наукових конференціях.

Список публікацій:

1. Камінська Т. В. Моделювання процесу визначення рівнів результативності у доступності медичних послуг та фінансовому забезпеченні медичного обслуговування населення у кластеризованих структурах спроможної мережі закладів охорони здоров'я. Актуальні проблеми економіки № 11, Том 2 (281/2), ст. 19-48, 2024.

DOI: 10.32752/1993-6788-2024-2-281-19-48

URL: [https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11.24-](https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11.24-2._topic_Tamara-Kaminska-19-48.pdf)

[2._topic_Tamara-Kaminska-19-48.pdf](https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11.24-2._topic_Tamara-Kaminska-19-48.pdf)

2. Кравченко М. О., Камінська Т. В. Визначення категорії організаційно-економічного механізму в контексті теорії проектування економічних механізмів. Економічний вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» № 30, ст. 7-12, 2024.

DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.30.2024.313044>

URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/af746dcb-d4c5-466a-b1eb-3b1d1090ba89/content>

(Особистий внесок. Уточнено поняття організаційно-економічного механізму фінансового забезпечення охорони здоров'я як комплексної системи взаємопов'язаних формалізованих елементів та запропоновано математичну модель зазначеного механізму, яка базується на теоретичних положеннях проектування економічних механізмів та описує механізм через

середовище параметрів фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я (Θ), простір рівноваги механізму (G) та простір бажаних результатів функціонування системи (H))

3. Камінська, Т. В. Розвиток інтегрованих структур кластерного типу у сфері охорони здоров'я. Інвестиції: практика та досвід № 11, 2024. с. 251-253

DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.11.250>

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3897/3933>

4. Камінська, Т. В. Моніторинг ефективності функціонування економічного механізму сфери охорони здоров'я України. Ефективна економіка № 3, 2024.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.91>

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3384/3420>

5. Камінська, Т. В. Взаємодія елементів організаційно-економічного механізму у сфері охорони здоров'я. Журнал стратегічних економічних досліджень № 4(15), 2023, с.32-41.

DOI:10.30857/2786-5398.2023.4.4

URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/12/4-2023-4.pdf>

6. Камінська Т. В. Публічне управління наданням медичних послуг в Україні в контексті децентралізації влади. Економічний вісник НТУУ «КПІ» : збірник наукових праць № 23, 2022 С. 83-89.

DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.23.2022.264635>

URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50701>

Тези виступів:

1. Камінська, Т. В. Економіка охорони здоров'я – основи. С 43 Складові національної безпеки в умовах воєнного стану. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 09-11 серпня 2023 р.) / Під загальною редакцією доктора наук з державного управління, професорки Гбур Зоряни Володимирівни. – Київ, Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута»», 2023. – 560 с – ст. 371 – 375).

2. Камінська Т. В. Основні теоретичні засади організаційно-економічного механізму у сфері охорони здоров'я. Сучасні аспекти реформування системи публічного управління в умовах воєнного часу: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (27 жовтня 2023 року) / за заг. ред. О.І. Пархоменко-Куцевіл. Переяслав, 2023. – 293 - ст. 74–76.

URL: https://eprints.kname.edu.ua/65194/1/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D0%B7_27.10.pdf#page=74.

3. Камінська Т. В. Моніторинг функціонування економічного механізму сфери охорони здоров'я України. Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 13-14 жовтня 2023 р.). – Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. – 156 с. – ст. 30–35)

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-324-1-6>.

URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/231/5730/12821-1>

4. Камінська Т. В. Ефективність функціонування економічного механізму сфери охорони здоров'я України (Сучасні наукові погляди на механізми розвитку міжнародних відносин та ринкової економіки: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 20-21 жовтня 2023 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. – 208 с. – ст. 36–40)

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-325-8->

URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/233/5849/13074-1?inline=1>

5. Камінська Т. В. Аналізу динаміки фінансування сфери охорони здоров'я з державного бюджету України в період 2018 – 2022 років (Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні проблеми в економіці, фінансах та управлінні". Конференція відбудеться 25 жовтня 2023 року в м. Одеса, ст. 9 – 11)

URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2023/10/re-25.10.23.pdf>

Якість та кількість публікацій відповідають «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44”.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Камінської Т.В. «Організаційно-економічний механізм фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичною та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та відповідає напряму наукового дослідження освітньо-наукової програми КПП ім. Ігоря Сікорського економіка зі спеціальності 051 Економіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Організаційно-економічний механізм фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я», подану Камінською Тамарою Василівною на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Вченій раді КПП ім. Ігоря Сікорського утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова: Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Войтко Сергій Васильович**.

Члени:

Рецензенти:

Кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Іванова Тетяна Валеріївна**;

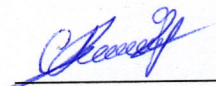
Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту підприємств, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Мохонько Ганна Анатоліївна**.

Офіційні опоненти:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, Одеський національний технологічний університет, **Ніколюк Олена Володимирівна**;

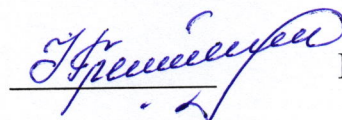
Кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-економіки і підприємництва, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, **Теплюк Марія Анатоліївна**.

Головуючий на засіданні,
завідувач кафедри,
д.е.н., професор

Сергій ВОЙТКО

Вчений секретар кафедри,
к.е.н., доцент

Ірина ГРІНЬКО